

STARTEN MET TAKEN

Module 1

Handleiding

MOVENDA
JOUW PLAN, JOUW MOVES

MOVENDA

Onderwijsprogramma executieve functies & zelfovertuiging

Auteurs: Monique Snijder & Kees Siepelinga

Vormgeving: Monique Snijder

Uitgever: Moveer Learning Design

©Movenda, 2024

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/ of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere (digitale) wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

DOELEN VAN DEZE MODULE

Les

Doel

1 MIJN DOELEN

Aan het einde van deze les hebben alle leerlingen een eigen periodedoel gekozen en beschreven.

2 BUITEN & BINNEN

Leerlingen krijgen inzicht in welke oorzaken het moeilijk maken om met taken te starten.

3 MAKKELIJK OF SAAI

Leerlingen leren over hun achterliggende reden om niet met een taak te starten.

4 NAAR DE OPLOSSING

Leerlingen onderzoeken hun eigen oplossing voor hun startproblemen en kunnen deze toepassen.

5 WELZIJN & SUCCES

Leerlingen leren wat hun eigen interventie hen oplevert voor hun welzijn en succes.

6 NIEUWE GEWOONTE

Leerlingen leren met en van klasgenoten effectieve startstrategieën ontwikkelen.

7 TERUGBLIK

Leerlingen reflecteren op hun eigen acties van de afgelopen weken en onderzoeken hoe zij deze willen behouden.

UITLEG SYMBOLEN EN JARGON

Move: De leerlingen werken toe naar hun eigen moves, hun eigen oplossingen voor dat waar ze tegenaan lopen. De moves worden in iedere module gemaakt en zorgt ervoor dat veranderingen in gedrag duurzaam zijn. Geef leerlingen de ruimte om deze moves zelf te bedenken en vast te leggen. Zo vergroot je de autonomie voor je leerlingen.

 Huiswerk: Dit icoon geeft aan dat de opdracht thuis wordt voorbereid door de leerlingen. Je zou er eventueel voor kunnen kiezen om dit aan begin van de les te doen.

Movenda mentoren: De Movenda mentoren zijn personen die door leerlingen gekozen worden om hen te helpen. Deze personen staan dicht bij de leerling en hebben als taak om leerlingen op weg te helpen en hen andere perspectieven te tonen.

Support Superhelden: De support superhelden zijn personen die door leerlingen gekozen worden om hen in heel specifieke situaties te helpen. Van klasgenoten en docenten tot sportmaatjes, iedereen kan dit zijn!

Kernaspecten: Pas wanneer leerlingen goed in hun vel zitten (welzijn) is er ruimte voor ontwikkeling en prestaties (succes). Daarom gebruikt Movenda 6 belangrijke kernaspecten waar leerlingen mee aan de slag kunnen: we kijken verder dan school.

WAAROM STARTEN MET TAKEN?

Het belang van taakinitiatie

Voor jongeren levert een goed ontwikkelde taakinitiatie een grote bijdrage aan hun zelfstandigheid: het zorgt ervoor dat ze zelfstandig kunnen werken en zorgt ervoor dat ze zelf verantwoordelijkheid kunnen nemen voor hun leerproces. Wanneer jongeren hun eigen taken kunnen initiëren, heeft dit een positief effect op hun zelfbeeld en motivatie. Ook zien ze in dat er een verschil is tussen “lui” of “ongemotiveerd” zijn en problemen hebben met taakinitiatie.

Op school

Leerlingen met goed ontwikkelde taakinitiatie...

- kunnen gemakkelijker beginnen met taken en projecten, wat resulteert in minder uitstelgedrag.
- voelen meer eigenaarschap over de taken die ze moeten doen, omdat ze weten hoe ze zelfstandig kunnen beginnen.
- zijn minder bezig met uitstelgedrag, wat stress en lage motivatie vermindert.
- zijn beter in staat om prioriteiten te stellen en te bepalen welke taken als eerste moeten worden uitgevoerd.
- zijn in staat om zelfstandig te beginnen en hebben dus

JOUW DOEL

Beschrijf wat jij met de klas wil bereiken deze periode

INTRODUCTIE

LES 1

MIJN DOELEN

Doel van de les: Aan het einde van deze les hebben alle leerlingen een eigen periodedoel gekozen en beschreven.

Vorbereiding

- Voorbeeldles doornemen en naar eigen inzicht aanpassen.
- Bekijk de Movenda pagina's van deze les.
- Lees de kaders bij deze les door voor meer achtergrondinformatie.

Extra informatie

Het stellen van doelen is een hele uitdaging, maar ook een belangrijke vaardigheid. Zeker wanneer het gaat om het stellen van realistische doelen en het voorkomen van teleurstellingen.

Stimuleer leerlingen om alle kernaspecten te bekijken en geef ruimte om ook niet-schoolse doelen te stellen. Geef hier als docent ook voorbeelden voor.

Eigen notities

LESOPZET

- 1. Introductie:** Introduceer het werkboek en waarom de leerlingen hiermee aan de slag gaan. Leg uit welke situatie je ziet en wat je hoopt te verbeteren.
- 2. Uitleg doelen stellen:** Leg uit dat doelen stellen veel training nodig heeft en dat het nu vooral gaat om proberen en van zichzelf leren. De leerlingen kunnen gebruik maken van de SMART-methode. Zie de voorbeeldles voor meer inhoud.
- 3. Startpunt bepalen:** Laat leerlingen aan de hand van opdracht 2 bedenken hoe het nu gaat met starten met taken.
- 4. Doelen bepalen:** Leg opdracht 4 uit. De leerlingen geven zelf aan hoe het met de verschillende kernaspecten gaat (cijfer 1-5) en bepalen vervolgens hun eigen doelstelling voor de komende weken. Deze schrijven zij onderaan pagina 4.
- 5. Uitwerken doelen:** Bekijk samen met de klas opdracht 6. De leerlingen gaan hun doel opdelen in kleinere subdoelen. Laat de leerlingen de opdracht in hun Movenda uitvoeren en ondersteun hen in het proces.
- 6. Movenda mentor:** Vraag leerlingen om de komende week na te denken over een Movenda mentor. De Movenda mentor is niet per definitie de klassenmentor of überhaupt iemand van school. Deze persoon kan de leerlingen de komende periode ondersteunen in hun proces.
- 7. Reflectie:** Hebben alle leerlingen een periodedoel kunnen opschrijven en kunnen opdelen?

* bijvoorbeeld: ik wil minimaal 5 km kunnen hardlopen. Onderverdelen in: harloopmaatje zoeken, trainingsschema maken, training inplannen etc.

Bedenk eerst wat je belangrijk vindt en wat je graag anders wil zien. Daar maak je een doel bij. Zo blijf je makkelijker gemotiveerd.

KERNASPECTEN

Het leven draait om meer dan succes op school dat snappen wij maar al te goed. Bij Movenda werken wij vanuit 6 belangrijke kernaspecten in het leven van je leerlingen.

Sport & Gezondheid

Sporten, bewegen, gezond eten, naar de fysio, rust nemen: al deze dingen dragen bij aan welzijn en succes.

Hobby's & Ontspanning

Van schilderen tot een nieuwe serie kijken: ontspanning & hobby's zorgen ervoor dat de batterij weer oplaadt!

School

Huiswerk maken, leren, bijles en les volgen: dit heeft allemaal invloed op (toekomstig) welzijn en succes.

Familie

Je familie kies je niet zelf uit, maar ze hebben wel invloed op het leven van je leerlingen.

Vrienden

Samen lachen of elkaar steunen: vrienden kunnen een grote bijdrage leveren aan het welzijn en succes van elkaar.

Werk

Een leuke bijbaan, vrijwilligerswerk, solliciteren of stage lopen: het hoort allemaal bij het werkende leven.

BUITEN & BINNEN

LES 2

BUITEN & BINNEN

Doel van de les: Leerlingen krijgen inzicht in welke oorzaken het moeilijk maken om met taken te starten.

Vorbereiding

- Zorg ervoor dat je zelf het verschil tussen luiheid (passiviteit), motivatie(gebrek) en problemen met taakinitiatie goed begrijpt en kan uitleggen.
- Bedenk relevante voorbeelden voor de 3 bovenstaande begrippen. Probeer ook buiten de schoolcontext te kijken.

Extra informatie

Er wordt makkelijk gezegd dat tieners lui of ongemotiveerd zijn, ook (of vooral) door henzelf. Toch komt het vaak voor dat er een andere, achterliggende oorzaak is die onterecht luiheid of motivatiegebrek wordt genoemd.

Dit kan zorgen voor een verstoord zelfbeeld, terwijl de achterliggende oorzaak niet geadresseerd wordt.

Door leerlingen uit te dagen in te zoomen op hun startproblemen wordt het probleem duidelijker en dus makkelijker om aan te pakken.

Eigen notities

LESOPZET

1. **Introductie:** Uitleg over uitstelgedrag en problemen met beginnen. Laat leerlingen opdracht 1 maken.
2. **Foto opdracht:** Leerlingen krijgen inzicht dat je van de buitenkant niet kan zien waarom iemand niet aan het werk is. Laat leerlingen opdracht 2 uitvoeren en bespreek gezamenlijk.
3. **Theorie:** Leg leerlingen het verschil uit tussen: passief zijn, motivatiegebrek en problemen met taakinitiatie. Het doel hiervan is: begrijpen dat het loont om uit te zoeken waarom ze iets niet doen, verstoppen achter luiheid of gebrekkige motivatie is te makkelijk en levert niets op. Laat leerlingen bij opdracht 3 notities maken tijdens de uitleg.
4. **Reflectie:** Hoe zien de leerlingen zichzelf? Begin met eigen voorbeeld of reflectie, bijvoorbeeld: koken, opruimen of sporten na een lange dag werken. Ben je lui, ongemotiveerd of gewoon erg moe waardoor de taak van koken ingewikkeld lijkt. Laat leerlingen hun eigen zelfreflectie opschrijven bij opdracht 5.
5. **Opdracht:** De leerlingen maken bij opdracht 7 een lijst met taken die zij (liever) niet starten. Zo krijgen leerlingen inzicht in welke taken zij uitstellen of überhaupt niet doen.
6. **Opdracht:** Vraag de leerlingen om met hun Movenda Mentor(en) te spreken over hoe zij overkomen op hen (gemotiveerd, proactief of ongemotiveerd, lui). Moedig hen ook aan deze gesprekken vast te leggen bij opdracht 8 in de Movenda.

Afhankelijk van de omgeving en mentoren van de leerlingen, kan het handig zijn om zelf één van de mentor-inputs te verzorgen (stap 5)

Daag de leerlingen uit zoveel mogelijk details op te schrijven bij de opdracht. Dus “beginnen met onderzoeks opdracht Aardrijkskunde” of “grammatica oefenen voor proefwerk Frans” ipv “huiswerk”.

MAKKELIJK OF SAAI

LES 3

MAKKELIJK OF SAAI

Doel van de les: Leerlingen leren wat hun achterliggende redenen zijn om niet met een taak te starten.

Vorbereiding

- Check of alle leerlingen een gesprek met een Movenda Mentor hebben gehad.
- Neem zelf een onderzoekende houding in richting de leerlingen.
- Zorg ervoor dat je de verschillende oorzaken voor taakinitiatie goed begrijpt en bijpassende voorbeelden hebt.

Extra informatie

Taakinitiatie wordt meestal verhinderd door onzichtbare redenen. Hierdoor is er niet altijd genoeg begrip voor de situatie of is het voor buitenstaanders moeilijk te helpen. Door de leerlingen aan te leren dit zelf onder woorden te brengen, kunnen ze om hulp vragen of zelf actie ondernemen.

Wanneer de omgeving een kind als lui ziet en dit laat merken, is het lastig om zelf een ander beeld te vormen. Adresseer deze invloed van de omgeving in de klas en daag leerlingen uit om anders naar zichzelf te kijken. Geef hier zelf het goede voorbeeld in.

Eigen notities

LESOPZET

1. **Terugblik:** Wat is bij de leerlingen blijven hangen van de vorige les? Vraag leerlingen welke inzichten zij hebben meegenomen.
2. **Terugblik opdracht 1:** Wat vonden de Movenda Mentoren? Hoe is het beeld van de leerlingen over henzelf veranderd?
3. **Bespreken opdrachten 2 & 3:** De leerlingen hebben gereflecteerd op hun startproblemen. Gebruik de voorbeeldles voor sturende vragen.
4. **Oefening:** Laat leerlingen bij opdracht 4 in tweetallen de achterliggende redenen onderzoeken van de opstartproblemen uit de vorige week. Was dit bijvoorbeeld omdat een taak te moeilijk of saai was?
5. **Theorie:** Geef nu uitleg over redenen om niet te starten, gebruik de voorbeeldles voor inspiratie.
6. **Reflectie:** Reflecteer met de leerlingen op de les. Welke nieuwe inzichten over de oorzaken van niet kunnen starten herkennen zij?
7. **Opdracht:** Leerlingen gaan voor 2 kernaspecten, waarvan school er 1 is, een week lang bijhouden welke startproblemen zij ervaren en wat de achterliggende reden hiervan is. Bekijk samen met de leerlingen hiervoor opdracht 5.

Voor leerlingen met neurodiverse breinen (o.a. ADHD & Autisme) is taakinisiatie extra complex. Let bij deze leerlingen op dat er geen frustratie ontstaat en roep eventueel de hulp in van een zorgcoördinator om mee te denken over passende oplossingen voor deze leerlingen.

Het is moeilijk om zelf te achterhalen waarom het niet lukt om met een taak te starten, dus elk beetje extra inzicht is een stap in de goede richting. Help leerlingen in dit proces en/of vraag thuis en/of de Movenda Mentor hier een rol in te pakken.

A teal-colored diagonal shape that starts from the bottom-left corner and extends towards the top-right corner, creating a split background with white on the other side.

NAAR DE OPLOSSING

LES 4

NAAR DE OPLOSSING

Doel van de les: Leerlingen ontdekken hun eigen oplossing voor hun startproblemen en kunnen deze toepassen.

Vorbereiding

- Controleer of iedereen een gesprek heeft gehad met hun Movenda Mentor, stuur een herinnering als dit nodig is.
- Bedenk zelf een situatie met bijbehorende oplossing om te delen als voorbeeld.
- Bekijk de Support Superhelden pagina in de Movenda.

Extra informatie

In deze les worden de observaties en conclusies omgezet naar oplossingen. Dit is een ingewikkelde stap, waarbij geen goede of foute uitkomsten of oplossingen zijn: de weg ernaartoe is in deze les het belangrijkste.

Het is belangrijk dat de oplossingen die leerlingen bedenken realistisch zijn. Behoed leerlingen voor onrealistische verwachtingen van zichzelf zonder hen te demotiveren. Stel vragen waardoor ze kritisch kijken naar hun eigen verwachtingen.

Eigen notities

LESOPZET

- 1. Terugblik:** Bespreek samen met de leerlingen het geleerde van de vorige les. Bespreek ook de antwoorden van leerlingen bij opdracht 1.
- 2. Oefening:** Als dit nog niet met de Movenda Mentor gedaan is: De leerlingen analyseren de bijgehouden startproblemen met een klasgenoot. Zie voorbeeldles voor sturende vragen en opdracht 2 in de Movenda.
- 3. Oefening:** Bij opdracht 3 gaan de leerlingen nadenken over een oplossing. De sturing in de opdracht helpt leerlingen oplossingen te bedenken en te beschrijven.
- 4. Support:** De leerlingen hebben zojuist startmoves gemaakt om hun startproblemen anders aan te pakken. Hier hebben ze waarschijnlijk hulp bij nodig. Laat leerlingen bedenken welke persoon of personen hen daarbij kunnen helpen en laat hen deze opschrijven bij opdracht 4.
- 5. Reflectie:** Leerlingen denken bij opdracht 5 terug aan het begin van de periode, hoe kijken leerlingen nu tegen hun opstartproblemen aan?
- 6. Opdracht:** Leerlingen schrijven bij opdracht 6 een bericht aan zichzelf om zich zo te motiveren om met de startmoves aan de slag te gaan.

Leerlingen hebben vaak zelf de leukste oplossingen. Je zou met een spelvorm zoals 30-seconds, leerlingen kunnen uitdagen zoveel mogelijk leuke oplossingen op te laten noemen voor startproblemen op school.

Leerlingen bespreken de uitkomsten met elkaar: wanneer mogelijk in een samenstelling waarbij leerlingen dezelfde opstartproblemen hebben, zodat er herkenning is.

WELZIJN &
SUCCEES

LES 5

WELZIJN & SUCCES

Doel van de les: Leerlingen leren wat hun eigen interventie hen oplevert voor hun welzijn en succes.

Vorbereiding

- Laat leerlingen de startmoves meenemen van afgelopen week.
- Voorbeeldles doornemen en aanpassen naar eigen inzicht.

Extra informatie

Leerlingen zonder analyse hebben extra tijd nodig. Biedt deze leerlingen deze extra tijd aan zodat ook zij inzicht krijgen in hun gedrag.

Deze les staat in het teken van leerlingen de controle geven over hoe zij aan de slag zijn met hun taakinitiatie problemen. Leerlingen moeten leren flexibel om te gaan met oplossingen tot ze iets gevonden hebben dat werkt.

Eigen notities

LESOPZET

- 1. Terugblik:** Bespreek met de leerlingen wat de startmove(s) uit de vorige les hen hebben opgeleverd, leerlingen beschrijven dit ook bij opdracht 1.
- 2. Oefening:** Leerlingen bespreken in tweetallen wat hun startmove(s) hen hebben opgeleverd en proberen te achterhalen waarom dit (niet) werkte. De leerlingen beschrijven dit bij opdracht 2.
- 3. Oefening:** Leg uit: oplossingen zijn flexibel en kunnen aangepast worden wanneer dat nodig is, bijvoorbeeld omdat het niet werkt of de voorkeuren van de leerling veranderen. De leerlingen gaan in opdracht 3 hun eigen startmove(s) aanpassen naar aanleiding van opdracht 2.
- 4. Reflectie:** Bespreek terwijl je rondloopt in het lokaal de volgende vragen:
 - Wat werkte er wel goed?
 - Wat hebben jullie van elkaar geleerd?
 - Waarom is het belangrijk om te blijven reflecteren en aanpassen?
- 5. Opdracht:** Leerlingen moeten tijdens de volgende les in groepjes van 4-6 leerlingen hun moves presenteren. Gebruik tijd in deze les om de opdracht uit te leggen en de vragen bij opdracht 4 toe te lichten.
- 6. Oefening:** Bij opdracht 5 staan een aantal reflectievragen richting de komende week. Laat leerlingen hier individueel naar kijken en deze beantwoorden.

Het kan zijn dat niemand iets wil delen, begin in dit geval met een eigen ervaring of laat leerlingen in kleine groepen of in tweetallen delen.

Het kan zijn dat een leerling een oplossing heeft bedacht voor een probleem dat deze week niet aan bod kwam. Bijvoorbeeld: geen huiswerk voor een specifiek vak. Laat deze leerling dan meedenken met een klasgenoot die wel een analyse kan doen.

NIEUWE GEWOONTE

LES 6

MOTIVATIE

Doel van de les: Leerlingen leren van elkaar wat effectieve manieren zijn om taakinitiatie problemen aan te pakken.

Vorbereiding

- Een klassenopstelling klaarzetten waarin leerlingen in groepen kunnen zitten.
- Leerlingen herinneren aan het voorbereiden van en meenemen van presentaties.
- Print een aantal extra move bladen uit.

Extra informatie

Wederzijdse verantwoordelijkheid van leerlingen naar elkaar toe kan tijdens deze les vergroot worden. Dit heeft direct een positieve werking op het klassenklimaat. Ga na in hoeverre er afspraken kunnen ontstaan binnen de klas over samenwerken en elkaar helpen.

Eigen notities

LESOPZET

- 1. Terugblik:** Bespreek met de klas de vragen uit opdracht 1 over afgelopen week.
 - Hebben de leerlingen de aangepaste startmove(s) gebruikt?
 - Hoe werkten de veranderingen, zijn de leerlingen tevreden met hun move?
- 2. Oefening:** Leerlingen hebben de afgelopen week een korte presentatie voorbereid. Leerlingen gaan in groepen van 4-6 leerlingen de presentaties geven en bespreken. Laat leerlingen eventuele tips opschrijven in hun werkboek.
- 3. Oefening:** Laat de groepen hun beste tips delen met de klas en maak gezamenlijk een overzicht in de vorm van bijvoorbeeld een mindmap, zie hiervoor de voorbeeldles.
- 4. Vooruitblik:** Hoe gaan de leerlingen dit in de toekomst volhouden? Afspraken maken met de klas betekent dat leerlingen elkaar kunnen aanspreken of bevragen op de afspraken van de klas. Dit helpt in verantwoordelijkheid nemen en elkaar aanspreken om te helpen.

Een mindmap kan helpen om tips en situaties met elkaar te verbinden en logische verbanden te leggen. Meer hierover in de module Organiseren van Movenda.

Omdat leerlingen eerst in kleine groepen hun verhaal delen zullen meer leerlingen hun tips kunnen vertellen en vergroot je het eigenaarschap van leerlingen.

TERUGBLIK

LES 7

TERUGBLIK

Doel van de les: Leerlingen leren reflecteren op hun eigen acties & ervaringen van de afgelopen weken.

Vorbereiding

- Leerlingen herinneren het werkboek mee te nemen.
- Klassenopstelling op een zo rustig mogelijke manier neerzetten.

Extra informatie

Tijdens deze les gaan leerlingen reflecteren op hun eigen gedrag. Dit is een zware taak voor het puberbrein. Uit onderzoek weten we dat het gedeelte van de hersenen dat kan reflecteren pas rond het 23e levensjaar volledig functioneel is.

Houd er dus rekening mee dat je leerlingen zal moeten ondersteunen in hun denken tijdens deze les.

Eigen notities

LESOPZET

1. **Terugblik:** Neem een moment om terug te kijken op de presentaties van de vorige les. Hoe kijken de leerlingen hierop terug?
2. **Theorie:** Leg uit wat het belang is van reflecteren op eigen gedrag en denken, bekijk hiervoor de voorbeelden.
3. **Oefening:** Leerlingen blikken terug op wat ze hebben ingevuld op bladzijde 2 van deze module. Laat hen bepalen of ze het eens zijn met wat zij destijds hier hebben opgeschreven. Leerlingen schrijven ook op wat zij nu anders doen dan aan het begin van deze periode.
4. **Oefening:** Laat leerlingen met elkaar bespreken wat ze hebben opgeschreven tijdens deze les, kunnen ze misschien een tip overnemen van hun klasgenoten?
5. **Oefening:** Leerlingen schrijven op of tekenen wat zij tijdens deze module hebben geleerd.
6. **Terugblik:** Voordat de klas door kan naar een volgende module is het belangrijk om te weten of de leerlingen op een later moment hulp nodig hebben bij starten met taken. Laat de leerlingen zelf aangeven in hoeverre zij hier zelfstandig mee verder kunnen. Beoordeel als docent zelf wat je hiermee wilt. Je kan bijvoorbeeld een herhaalles inplannen of afspraken maken met de leerlingen die het lastiger vinden.

Deze laatste les zorgt voor een afsluiting van de lessen rondom starten met taken. Let op dat dit onderwerp regelmatig terug blijft komen, zo blijven de leerlingen alert op hun eigen gedrag.

Vergeet niet zelf als docent ook te reflecteren op jouw doel van deze module. Lees pagina 3 eens terug, heb jij je doel behaald?

NOG EVEN DIT

Achtergrondinformatie

ACHTERGRONDINFORMATIE

Het nut en de noodzaak van goed ontwikkelde executieve functies

De executieve functies zijn een reeks mentale processen die verantwoordelijk zijn voor het plannen, organiseren, initiëren en afronden van taken. Oftewel: ze regelen het gedrag. Deze functies zijn cruciaal voor schoolse en persoonlijk succes en welzijn: ze worden in verband gebracht met een reeks positieve resultaten, zoals hogere schoolse prestaties, betere werkprestaties en betere sociale relaties (Barkley, 2012).

Volgens meerdere onderzoeken zijn executieve functies dé grootste voorspeller van schoolsucces. Om aan te geven wat nou precies het effect is van goed ontwikkelde executieve functies, zullen we hier een aantal voorbeelden geven:

1. Het onderzoek “tools of the mind” door Blair & River (2014) laat zien dat het trainen van executieve functies de grootste impact heeft op leerlingen met een lagere sociaaleconomische status en leerlingen met een neurodivergent brein.
2. Uit een ander onderzoek bleek dat training van het werkgeheugen de prestaties op een reeks cognitieve taken, zoals begrijpend lezen en probleemoplossing, verbeterde (Klingberg et al., 2005).
3. En uit wetenschappelijke analyses sinds 1998 blijken executieve functies een betere voorspeller van schoolsucces dan IQ of leesniveau (bijv.: Blair & Razza, 2007; Hughes & Ensor, 2008).

Gezien het belang van executief functioneren voor het succes en welzijn van elke nieuwe generatie is het essentieel om deze vaardigheden te begrijpen en te ontwikkelen.

In de Movenda werken de leerlingen expliciet aan de executieve functies. Dit doen de leerlingen door te leren aan de hand van emotionele intelligentie. Dit houdt in dat leerlingen zelfbewustzijn creëren, bewustzijn van anderen vergroten en nieuwe gewoontes aanleren en duurzaam maken.

Tot bij de volgende module!

Blair C, Raver CC (2014) Closing the Achievement Gap through Modification of Neurocognitive and Neuroendocrine Function: Results from a Cluster Randomized Controlled Trial of an Innovative Approach to the Education of Children in Kindergarten. *PLoS ONE* 9(11):

Barkley, R. A. (2012). *Executive functions: What they are, how they work, and why they evolved*. Guilford Press.

Blair, C., & Razza, R. P. (2007). Relating effortful control, executive function, and false belief understanding to emerging math and literacy ability in kindergarten. *Child Development*, 78(2), 647-663.

Hughes C, Ensor R. (2008) Does executive function matter for preschoolers' problem behaviors? *Journal of Abnormal Child Psychology*. 36:1-14.

Klingberg, T., Fernell, E., Olesen, P. J., Johnson, M., Gustafsson, P., Dahlström, K., Gillberg, C. G., Forssberg, H., & Westerberg, H. (2005). Computerized training of working memory in children with ADHD—a randomized, controlled trial. *Journal of the American Academy of Child & Adolescent Psychiatry*, 44(2), 177-186.

Bestel de volgende module op:

www.movenda.nl

info@movenda.nl